

18.01.2024
KSL/218/03.07.2023

Keski-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntö KESELY/2112/2020

LAUSUNTO: TOIMENPIDESELVITYS, VALTATIEN 9 PARANTAMINEN VÄLILLÄ ORIVESI-JYVÄSKYLÄ SEKÄ ALUEVARAUSSUUNNITELMAT MUURAMEN JA KORPILAHDEN KOHDALLA

Keski-Suomen ELY-keskus pyytää Keski-Suomen liiton lausuntoa toimenpideselvityksestä *valtatie 9 parantaminen Orivesi-Jyväskylä* sekä aluevaraus suunnitelmista *Valtatie 9 aluevaraus suunnitelma Muuramen kohdalla* ja *Valtatie 9 aluevaraus suunnitelma Korpilahden kohdalla*. Selvitystä ja aluevaraus suunnitelmia ei muuteta lausuntojen perusteella, vaan selvitys ja suunnitelmat yhdessä annettujen lausuntojen kanssa ohjaavat jatkosuunnittelua.

Toimenpideselvityksen tavoitteena on määritellä noin 104 kilometrin pituisen suunnittelujakson kehittämistoimenpiteet, jolla turvataan valtatie 9 liikenteen sujuvuus ja turvallisuus pitkällä aikavälillä. Toimenpideselvitys on vuoteen 2050 tähtäävä esiselvitys, jota hyödynnetään valtatie suunnittelun ohjelmoinnissa ja kaavoituksen lähtötietona.

Tavoitetilanteessa valtatie 9 Orivesi-Jyväskylä välin mitoitusnopeus on 100 km/h. Orivesi-Jämsä välin tavoitetilaksi on määritetty toimenpideselvityksessä jatkuva keskikaiteellinen ohituskaistatie, jolla on jatkuva rinnakkaistie. Liittymät ovat eritasoliittymiä. Korpilahti-Muurame välin tavoitetila on 2+2 kaistainen keskikaiteellinen tie, jossa on eritasoliittymät ja jatkuva rinnakkaistie. Muurame-Jyväskylä välin tavoitetilana on 2+2 kaistainen moottoritie.

Keski-Suomen maakuntakaavassa koko yhteysväliä maakuntarajalta Jyväskylään koskee kehittämisperiaatemerkinä *valta-/rautatien kehittämis akseli*. Merkinällä osoitetaan Keski-Suomen strategiassa määritelty toiminnallisesti merkittävä liikennekäytävä. Merkinään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan *alueidenkäytön suunnittelussa kehittämis akselilla tulee kiinnittää huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä liikenteen ja matkailun palveluihin ja yritystoiminnan edistämiseen. Väylien kehittämisen tulee perustua matkojen ja kuljetusten käyttäjälähtöiseen palvelusajatteluun. Kehittämis akseli on myös joukkoliikenteen laatuikäytävä, jonka liityntäyhteyksiä ja -pysäköintiä tulee kehittää.*

Lainvoimaisessa maakuntakaavassa väli maakuntarajalta Muurameen on osoitettu merkinnällä valtatie. Valtatienä maakuntakaavassa osoitetaan valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä välittäviä maanteita. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Merkinää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan *valtateitä tulee kehittää käyttäjälähtöiseen palvelusajatteluun perustuen siten, että varmistetaan etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Teillä tulee varautua kevytväyläjärjestelyihin taajamien kohdalla sekä linjausmuutoksiin, eritasoliittymiin, rinnakkaistie- ja liittymäjärjestelyihin sekä lisäkaistoihin/ohituskaistoihin, jotka täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä.*

Muuramen kohdalla lainvoimaisessa kaavassa on varauduttu valtatie 9 kehittämiseen merkinnällä *moottori- tai moottoriliikennetie, uusi*. Merkinällä osoitetaan vain moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja maanteita. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Merkinään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan *tien ja eritasoliittymien sijainti sekä muun tieverkon järjestelyt täsmentyvät tien suunnittelun*

yhteydessä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon liikennemelun leviämisen estäminen ja pohjavesien suojaustarve.

Muuramesta Jyväskylään valtatie 9 on osoitettu merkinnällä moottori- tai moottoriliikennetie. Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia, vain moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja maanteitä. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Keski-Suomen maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 Keski-Suomen maakuntakaavan 2040, jolla päivitettiin myös liikenteen merkintöjä. Vaihekaavassa on varauduttu toimenpideselvityksen mukaiseen tavoitelaan osoittamalla Vt 9 Muurame-Korpilahti väli merkinnällä *moottori- tai moottoriliikennetie, uusi*. Vaihekaava ei ole vielä lainvoimainen. Ajantasaisen maakuntakaavatilanteen voi tarkastaa Keski-Suomen liiton nettisivuilta.

Valtatien 9 ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelussa tulee jatkossa huomioitavaksi myös vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon kehittäminen AFIR-asetuksen mukaisesti. Lisäksi tulee huomioitavaksi liityntäpysäköinnin kehittäminen. Yksi toimenpideselvityksen johtopäätöksistä on kiinnittää jatkosuunnittelussa huomiota linja-autopysäkkien varustelutason nostamiseen, turvallisten pysäkkiyhteyksien toteuttamiseen sekä liityntäpysäköinnin kehittämiseen. Keski-Suomen liityntäpysäköintistrategia on laadittu vuonna 2022 ja se on soveltuvin osin hyödynnettävissä jatkosuunnittelussa.

Toimenpideselvityksessä esitetään ensivaiheessa toteutettavaksi Korpilahden ja Jyväskylän välisen tieosuuden kehittämistoimenpiteet, jotka helpottavat valtatie liikenteen sujuvuus- ja liikenneturvallisuuspuutteita. Nämä puutteet on tunnistettu myös liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa. Muuramen ja Jyväskylän välisellä valtatieosuudella liikennemäärät ovat myös huomattavasti suurempia kuin suunnittelujakson muulla osuudella, mikä perustelee tiejakson kehittämistoimenpiteiden kiireellisyyttä.

Samanaikaisesti toimenpideselvityksen kanssa on laadittu *valtatie 9 Muuramen kohdan aluevaraussuunnitelma*. Aluevaraussuunnitelma on maanteiden suunnittelujärjestelmän mukainen esisuunnitelma ja yksi kaavojen taustaselvityksistä. Aluevaraussuunnitelmassa esitetyt maantien tilavaraukset saavat lainvoiman asemakaavoissa. Aluevaraussuunnitelmassa on esitetty tarvittavat tie- ja liittymäratkaisut valtatie 9 parantamiseksi suunnittelualueella keskikaiteelliseksi nelikaistatieksi melusteineen ja riista-aitoineen.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 kaavaratkaisussa on varauduttu aluevaraussuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen. Aluevaraussuunnitelmassa on tuotu esiin lainvoimainen maakuntakaavatilanne suunnittelualueella ja sen läheisyydessä. Ajantasaisen maakuntakaavatilanteen voi tarkastaa Keski-Suomen liiton nettisivuilta.

Lisäksi on laadittu *valtatie 9 Korpilahden kohdan aluevaraussuunnitelma*. Aluevaraussuunnitelmassa on esitetty tarvittavat tie- ja liittymäjärjestelyt aluevarauksineen valtatie 9 parantamiseksi suunnittelualueella keskikaiteelliseksi 2+1-tieksi ja nelikaistatieksi melusteineen ja riista-aitoineen.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 kaavaratkaisussa on varauduttu aluevaraussuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen. Aluevaraussuunnitelmassa on tuotu esiin lainvoimainen maakuntakaavatilanne suunnittelualueella ja sen läheisyydessä. Ajantasaisen maakuntakaavatilanteen voi tarkastaa Keski-Suomen liiton nettisivuilta.

Toimenpideselvitys ja aluevaraussuunnitelmat edistävät Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja valtatie 9 pitkän aikavälin kehittämistavoitteita.

Lausunnon on valmistellut maakuntasuunnittelija Valteri Paakki,
valteri.paakki@keskisuomi.fi, puh. 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.